

2025-09-30

Till jägare och älgförvaltningen i Kalmar län, inför älgjakten 2025/2026

Älgjakten står snart för dörren och inför årets älgjakt vill Jägareförbundet Kalmar län informera om hur älgstammen ser ut i länet och hur vi bör tänka under höstens jakt för att nå de kvalitetsmål som vi har inom älgförvaltningen.

Jägareförbundet Kalmar läns rekommendationer inför jakten 2025/2026

Var försiktiga med uttaget av tjur, skjut i första hand tjurar som är små i kroppen. Var rädda om kapitalet.

Hondjur fälls i den omfattning som behövs för att uppfylla målen om stammens utveckling. Skjut i första hand små hondjur, de har en bit kvar till kalv och längre till dubbelkalv.

Se till att minst 60% av de fällda älgarna är kalvar, det vill säga 3 av 5 fällda älgar. En hög kalvandel i avskjutningen skapar en högre medelålder på den älgstam som är kvar efter jakten.

För en bra uppföljning av älgstammen och hur jakten påverkar, är det viktigt att vi hjälps åt att rapportera älgobsen. Den ger oss värdefull insikt i hur stammen utvecklas.

Förvaltningen har sedan införandet av det ”nya” älgförvaltningssystemet 2012, haft målet att sänka älgstammen för att minska risken för betesskador. En strategi som visat sig mindre effektiv än att arbeta för högre ståndortsanpassning med tall på tallmark och fokus på foder. Att jobba med foder har visat sig effektivt minska risken för skador på våra huvudstammar och produktionsträd. Foderskapande åtgärder och tall på tallmark, ger ett större utbud av foder och det minskar effektivt risken för skador.

För att följa älgstammens utveckling nyttjas flera olika verktyg. Vi rapporterar bland annat antal fällda älgar, älgobs, slaktvikt på fällda älgar och vi räknar ålder genom tandsågning. För att mäta hur stora skadorna är använder Skogsstyrelsen ÄBIN.

Att uppskatta en populationstäthet är alltid svårt, då älgar flyttar på sig beroende på väder, årstid, störning och mycket annat. Till vår hjälp kan man använda

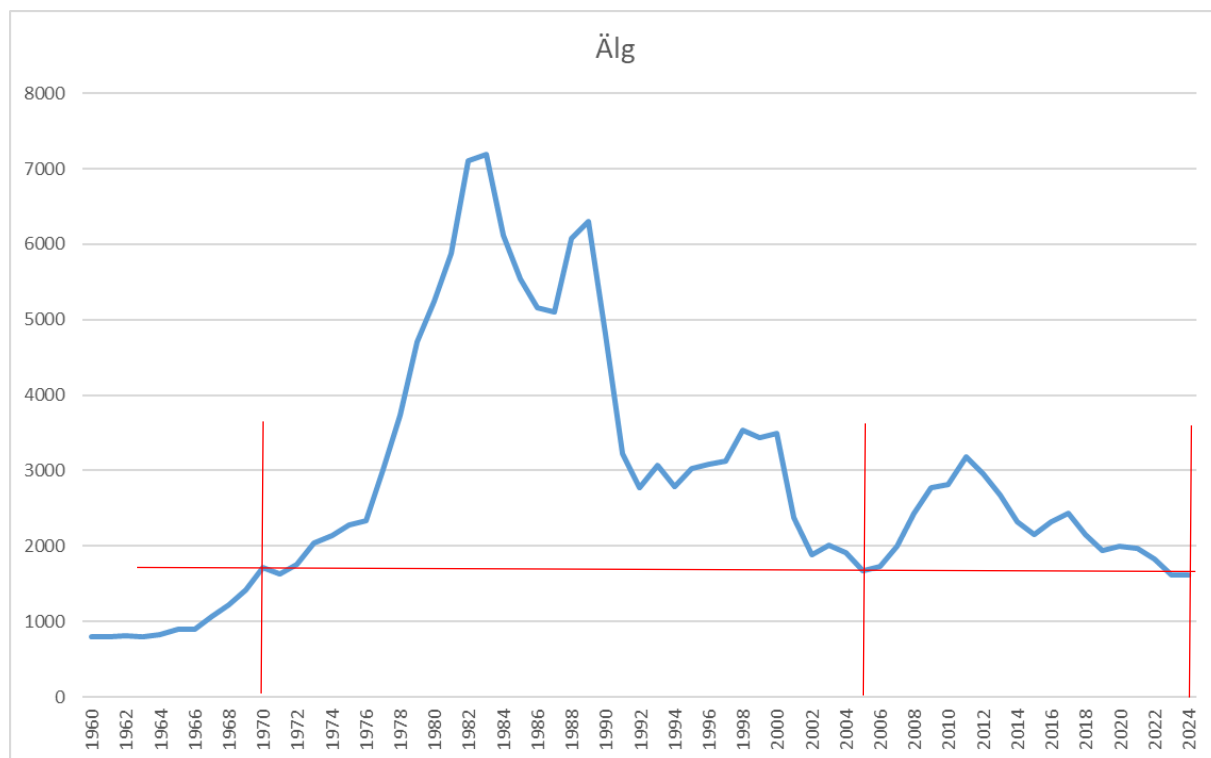

2025-09-30

spillningsinventering och LST-moose. Resultaten måste analyseras utifrån lokal erfarenhet och kunskap. Detta arbetar våra älgskötselområden med när vi inte jagar. Älgförvaltning kan man säga pågå under hela året, där jakten bara är en del av förvaltningen.

Fällda älgar 1960-2024 i Kalmar län

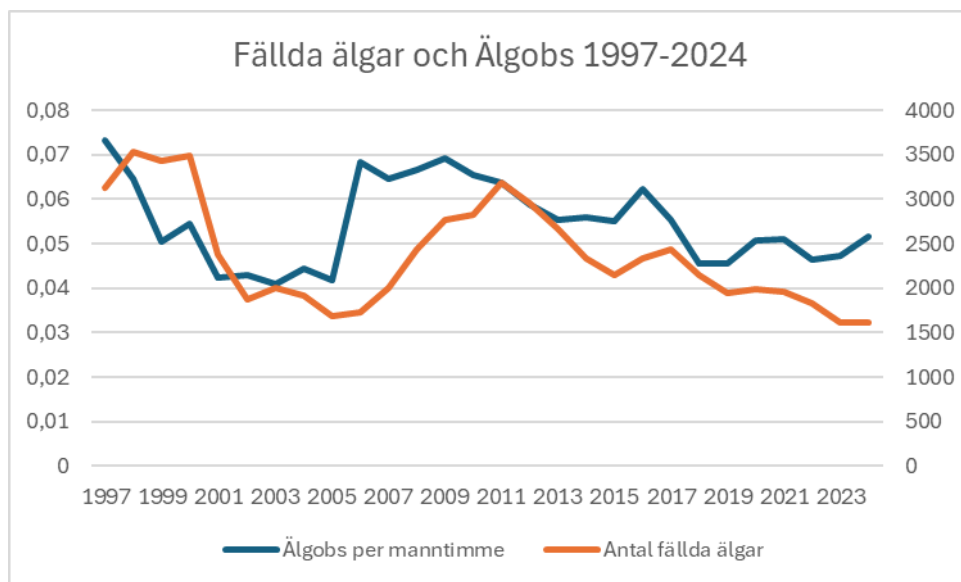
Endast två tillfällen tidigare har vi varit nere på samma nivå i antal fällda älgar som jaktsäsongen 24/25, och det är före 1970 och omkring 2005.

2025-09-30

Det andra verktyget för att mäta älgstammens utveckling är älgobs. Genom att jämföra älgobsen och antal fällda älgar i figuren nedan, ser vi hur avskjutningen följer älgobsen fast med några års fördröjning. Det visar på en viss tröghet i omställningen av jakten. Vi kan också se att de senaste åren har avskjutningen minskat och älgobsen har legat stabilt och de senaste åren ökat något. Det tyder på en viss återhämtning/stabilisering av älgstammen.

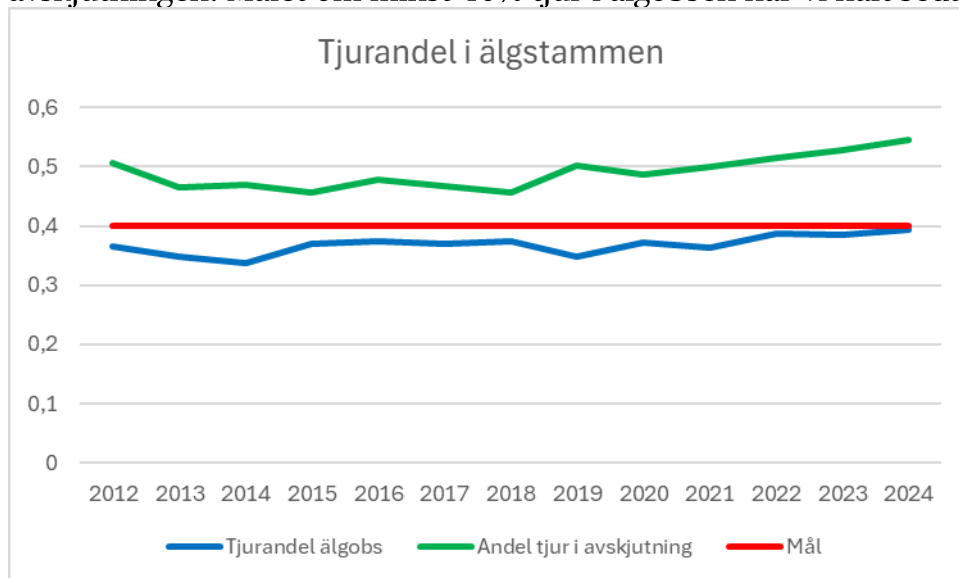

Med denna kunskap om älgstammen är det mycket viktigt att vi tänker och GÖR rätt när vi jagar i höst. Stammen är på en låg nivå och i det läget är det ännu viktigare att vi fokuserar på kvalitet. Kvalitet innebär hög medelålder på de älgar som är kvar efter jakten och en bra könssammansättning, vilket innebär att det finns tillräckligt många tjurar i brunstmogen ålder för att tillgodose de produktiva hondjuren.

2025-09-30

Just könssammansättning mäter vi i älgobsen, den så kallade tjurandelen. I diagrammet nedan ser vi utvecklingen av just tjurandelen i Kalmar län, den blå kurvan. Det kvalitetsmål som används i förvaltningen är att stammen ska hålla minst 40% tjur mätt i älgobs, röd kurva. Den gröna kurvan visar tjurandel i avskjutningen. Målet om minst 40% tjur i älgobsen har vi haft sedan dagens

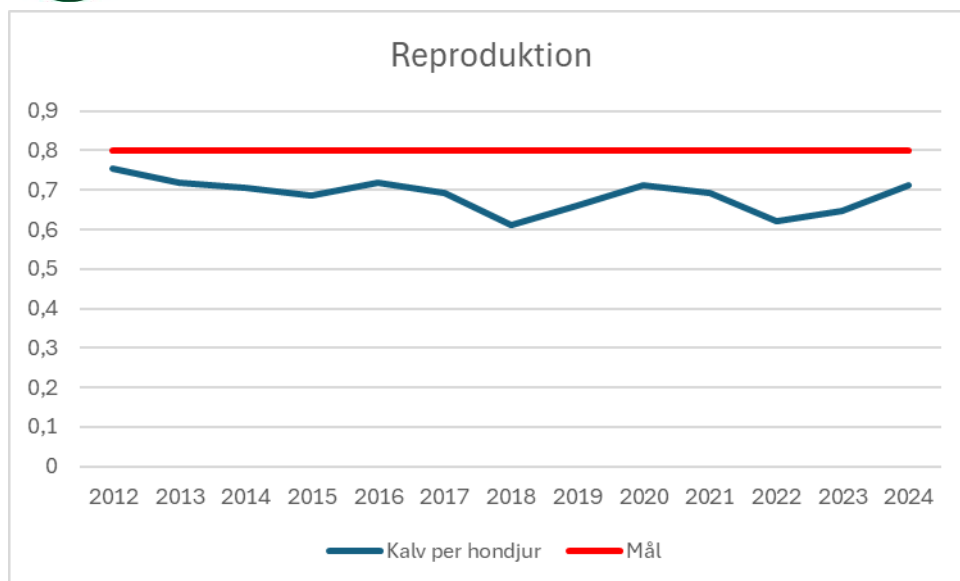

älgförvaltningssystem introducerades. Ett mål som vi anser är enkelt att uppnå, vi behöver bara minska andelen fällda tjurar. Om vår avskjutning motsvarar andelen tjur i älgobsen, kommer målet om minst 40% tjur att nå inom några år. Vår rekommendation är att andelen tjur i avskjutningen på länsnivå ska motsvara max 40% tjur. Detta får dock inte bli på bekostnad av ett ökat tryck på hondjur utan det är andelen kalv i avskjutningen som ska öka och andelen tjur minska.

Anledningen till att andelen tjur i stammen är viktig beror på att det tar 3-4 år innan en älgdjur är aktiv i brunsten. Med en ökad andel tjur i älgobsen minskar andelen unga tjurar i tjurstammen. Vilket ger korna ett större utbud av tjurar att välja på. Större tjurar triggas även kons brunst vilket leder till att kalvarna föds tidigare, vilket är positivt för kalvens viktutveckling fram till nästkommande höst.

2025-09-30

I älgobsen mäter vi även reproduktion, vilket innebär antal kalvar per hondjur. I diagrammet ovan ser vi hur utveckling har varit sedan 2012. Målet i den länsövergripande klövviltsplanen är 0,8 kalvar per vuxet hondjur. Kons förutsättningar att få 2 kalvar ökar med ålder och vikt.

Jägareförbundet Kalmar läns rekommendationer inför jakten 2025/2026

Var försiktiga med uttaget av tjur, skjut i första hand tjurar som är små i kroppen. Var rädda om kapitalet.

Hondjur fälls i den omfattning som behövs för att uppfylla målen om stammens utveckling. Skjut i första hand små hondjur, de har en bit kvar till kalv och längre till dubbelkalv.

Se till att minst 60% av de fällda älgarna är kalvar, det vill säga 3 av 5 fällda älgar. En hög kalvandel i avskjutningen skapar en högre medelålder på den älgstam som är kvar efter jakten.

För en bra uppföljning av älgstammen och hur jakten påverkar, är det viktigt att vi hjälps åt att rapportera älgobsen. Den ger oss värdefull insikt i hur stammen utvecklas.

Bästa jägarhälsningar

Jonny Edvardsson

Fredrik Zethraeus

Ordförande
Jägareförbundet Kalmar län

Jaktvårdskonsulent
Svenska Jägareförbundet